

27 - n8

162

Acta Capituli Collegiatae

Ecclesiae Sancti Plechelmi Aldensaliensis

1632 — 1633

Liturgische Vereniging
Aartsbisdom UTRECHT
Volgnummer Bibliotheek

L. 9

3660

ZWOLLAE

EX OFFICINA J. J. TIJL

1891

161
079

*Hasce notulas domi meae inter veteres chartas re-
pertas, historiae regionis illustrandae causa, haud indignas
quae typis mandarentur, censui.*

MR. A. A. W. VAN WULFFTEN PALTHE.

Turnus reverendorum nobilium et doctissimorum dominorum decani et capituli collegiatae ecclesiae sancti Plechelmi Aldenzaliensis, incipiens primo Augusti 1632, desinens vero ultimo Junii 1633.

August.

Reverendus dominus Guilielmus Trutius, Ludolphus Brunsius, Henricus Benoet, Gerardus Rovenius, et rev. dom. Joannes Trutius decanus.

Octob.

Rev. dom. Gerlacus de Bever, Melchior ab Elzeborn, Bernardus ab Heyden, Adrianus Averhagen a Twickeloe, et Everardus a Marca.

Decemb.

Rev. dom. Bruno Dunius Gualterus Borchardi, Guilielmus Trutius, Ludolphus Brunsius, et Henricus Benoet.

Febr.

Rev. dom. Gerardus Rovenius, Joannes Trutius

decanus, Gerlacus de Bever, Melchior ab Elzeborn, et Bernardus ab Heyden.

April.

Rev. dom. Adr. Averhagen a Twickeloe, Ev. a Marca, Bruno Dunius, Gual. Borchardi, Guil. Trutius.

Juni.

Rev. dom. Lud. Brunsius, Henr. Benoet, Ger. Rovenius, Jo. Trutius decanus, et Gerl. de Bever.

Approbatus est hic Turnus a rev. nob. et doctiss. dominis decano et capitulo bene commemoratis, sexto Aug. anno Redemptoris nostri 1632 loco capituli consucto, praesentibus rev. dom. Theodoro Wreden et Engelberto Jsineck vicariis tanquam testibus ad hoc vocatis et specialiter rogatis.

24 Sept. Representarunt et fecerunt capitulum reverendi nobiles et doctissimi domini d.d. J. Trutius decanus. M. ab Elzeborn, E. a Marca, G. Borchardi, L. Brunsius, H. Benoet et G. Rovenius capitulares. Et est decretum ut ^{rmo} offeratur libellus supplex pro dispensatione sepulturae ad evitandum majus malum. Lectum est testimonium Frederici Metelens sub manu modesti Stephaniae praesidis. Permisit capitulum dom. Marek arrestare quosdam nummos sub amptmanno praepositurae.

Ad formam leusarum in communi ligno
inspectio.

Smolinekotte r. d. J. Trutius decanus.

Vaelthe Ausmanninck d. G. de Bever.

Lessginck d. G. Rovenius.

Lutte Meyerinck, d. Twickeloe, Morsch d. Benoet,
p. Bavel d. Brunsius, Lambertinck d. Heyden, Eg-
bertinck d. Elzeborn, Dalhuys d. Marek, Duivendal
Bruno Dunius, Steenbeke Borchardi, Hoffstede d.
Trutius.

15 Oct. Rep. et fec. capitulum r. n. et d. dⁿⁱ d.d. J. Trutius
decanus, G. de Bever senior, M. ab Elzeborn, A.
Averh. a Twickeloe, G. Trutius et H. Benoet capitu-
lares. Et est decretum ut per novam instantiam contra
Conradum ten Ham denuo ageretur juridice, cum per
sententiam a satrape Ittersum latam capitulum reser-
vatum sit jus agendi vel petitorie vel possessorie.

22 Oct. Idem est decretum per eosdem et d^{nos} G. Borchardi,
L. Brunesium en G. Rovenium capitulares.

26 Oct. Rep et fec. capitulum r. n. et d. dⁿⁱ d.d. J. Trutius
decanus, G. de Bever senior, M. ab Elzeborn, B. ab
Heyden, E. a Marca, G. Borchardi, G. Trutius, L.
Brunsius, H. Benoet et G. Rovenius capitulares.

Rev. d. decanus commonuit omnes et singulos, uti
et fratrem suum diligenter de solutione schedulae sub
publica autione in capitulo venditae. Is contra quod
non obligaretur, quia capitulum injuste sibi suam

schedulam abstulerat, tanquam absentis, cum abunde docere queat se fuisse infirmum, et infirmum haberi pro praesente, se sistere sese juri.

Decanus et capitulum voluerunt schedulam arrestare, sed pacis gratia distulerunt, dicentibus omnibus d. G. Trutium inprimis debere solvere, et si quid putet sibi ratione ablatae schedulae competere juris, illud ab eo institui posse.

5 Nov. Capitulum rep. et fec. r. n. et d. dⁿⁱ d.d. J. Trutius decanus, G. de Bever senior, M. ab Elzeborn, A. Av. a Twickeloe, G. Borchardi, L. Brunsius, H. Benoet et G. Rovenius capitulares. G. Trutius petiit se excusari.

Divendita est schedula nullius quam post varias auctiones emit r. d. M. ab Elzeborn 220 carolinis solvendis pro una media parte intra quindenam, pro altera autem media parte intra sex septimanas a lapsu dictae quindenae numerandis.

17 Dec. Rep. et fec. capitulum r. n. et d. dⁿⁱ d.d. J. Trutius decanus, G. de Bever senior, M. ab Elzeborn, E. a Marca, B. Dunius, G. Borchardi, G. Trutius, L. Brunsius, H. Benoet et G. Rovenius capitulares.

Retulerunt decanus et Brunsius quod egerint Daventriae, Hagae comitis, apud r^{um} et commissarios Brabantiae pro sepultura, quod sibi suasum sit scribere ad ordines Transisalaniae, sperare se, quod pacto Rosendaliensi sint inhaesuri, si tamen secus, se non posse nec velle resistere, estque conclusum sic scribere.

21 Dec. Rep. et fec. cap. r. n. et d. dⁿⁱ d. J. Trutius decanus, G. de Bever, B. ab Heyden, A. Av. a Twickeloe, E. a Marca, B. Dunius, G. Trutius et G. Rovenius capitulares. Et deputati sunt rev. dⁿⁱ decanus et G. Trutius ad adeundum deputatos ordinum et alios pro retentione ecclesiae et libero exercitio religionis catholicae, dataque ipsis plena potestas agendi, sicut hac in re comodissime potuerint, cum ratificatione et indemnisatione.

1633.

10 Januar. Capitulum rep. et fec. r. n. et d. dⁿⁱ d.d. G. de Bever senior, M. ab Elzeborn, B. ab Heyden, A. Av. a Twickeloe, E. a Marca, B. Dunius, G. Borchardi, L. Brunsius, H. Benoet en G. Rovenius capitulares.

Proposuit rev. dom. G. Borchardi praedicantem cum suis instare ut canat organo quidquid velit, item ut capsellae seu promptuaria, confessionalia et coronae in templum reportentur, nec non media pro instauratione templi suppeditentur. Senior et capitulum decreverunt respondendum ut juvent in exigendis iis, quae civitas ecclesiae debet, permiseruntque d^{no} Gualtero canere organo, si velit et reformati sinant catholicos flexis genibus in templo orare, caetera autem differunt in reditum dⁿⁱ decani.

13 Januar. Rep. et fec. cap. r. n. et d. dⁿⁱ d.d. J. Trutius decanus, G. de Bever senior, M. ab Elzeborn, B. ab Heyden, A. Av. a Twickeloe, E. a Marca, B. Dunius, G. Borchardi, G. Trutius, L. Brunsius, H. Benoet et G. Rovenius capitulares.

Rev. dom. decanus praelegit dominis capitularibus supplicationem pro restitutione ecclesiae principi oblatam, et ostendit literas ab eo ad ordines seu deputatos Transisulaniae missas, de quarum tenore, quia copiam habere non potuerunt, nihil constaret, nisi quod dicerentur favorabiliter scriptae.

Deputatus est r. d. Marek ad tradendum dictas literas satrapae, et ad ineundum cum eo consilium quomodo potissimum ulterius agendum.

18 Januar. Cap. rep. et fec. r. n. et d. dⁿⁱ d.d. J. Trutius decanus, G. de Bever senior, M. ab Elzeborn, E. a Marca, B. Dunius, G. Borchardi, L. Brunsius, H. Benoet et G. Rovenius capitulares, qui considerantes dominos omnes singulis vicibus non posse commode convocari, nec rem facile celari, constituerunt et deputarunt rev. d^{os} d. J. Trutium decanum, G. de Bever, E. a Marca et L. Brunesium, ad agendum pro restitutione ecclesiae cum ordinibus et aliis, nummos eum in finem ad censum levandos aliaque facienda, et gerenda, quae qualitas negotii et necessitas rei exegerint, promittentes gratum ratum et validum habituros quidquid a praedictis dominis actum gestum procuratumque fuerit, eosque indemnes semper servaturos, salva tamen omnibus et singulis constituentibus libera accedendi et una consulendi toties quoties potestate. Idem sibi placere declararunt rev. dⁿⁱ B. ad Heyden, A. Av. a Twickeloe et G. Trutius, 20, 21 Januarii et 7 Febr. a me, ex mandato dominorum, respective rogati.

4 Febr. Rep. et fec. cap. r. n. et d. dⁿⁱ d.d. J. Trutius de-

canus, G. de Bever senior, E. a Marca, B. Dunius, G. Borchardi, G. Trutius, L. Brunsius et H. Benoet capitulares, estque decretum non proficiscendum Bruxellas pro restitutione ecclesiae propter manifestissimum periculum.

Quia reformati statuerunt Nijkereken in Ledden privare vicaria Losseriana et J. Crabben confidit se intercessionem judicis Rensen a Satrapa eam posse obtinere pro filio, modo habeat consensum capituli, conclusum est scribere ut casu quo dictus Nijkereken omnino esset priuandus, illi de ea provideatur.

7 Febr. Rep. et fec. cap. r. n. et d. dⁿⁱ d.d. J. Trutius decanus G. de Bever senior, B. Dunius, G. Trutius, H. Benoet et G. Rovenius capitulares.

Resolutumque est ut scribatur ad satrapam et simul ad Isselmuiden praepositum, cum transmissione iuramenti duos amptmannos esse non posse, nisi cum praesentissimo damno utriusque praepositi et exitio colonorum, capitulum quoque J. Pott non admittere, denique ut rev. dom. a Marca cum amptmanno ad satrapam et Ger. Isselmuiden proficiscatur.

18 Febr. Capitulum fecerunt rev. n. et d. dⁿⁱ d.d. J. Trutius decanus, G. de Bever sr., E. a Marca, B. Dunius, G. Trutius, H. Benoet et G. Rovenius capitulares.

Berehman petenti permissa est prolongatio ad triennium literarum de triginta daleris.

25 Febr. Rep. et fec. r. n. et d. dⁿⁱ d.d. J. Trutius dec., A. Ar. a Twickelo, B. Dunius, G. Borchardi, G. Trutius et H. Benoet cano. capitulares.

Comparuerunt Wiggersche ex Losser, Swaefferinck, Ellerinck et pignice petentes praedium ad triennium, adhuc elocari, eo quo nunc elocatum est modo, seque particulatim.

Quod domini (quum dicti intercessores Wiggersche promiserunt se curaturos ne servitiis pro illo tempore praedium oneretur) se facturos responderunt.

4 Mart. Cap. rep. et fec. r. n. et d. dⁿⁱ d.d. J. Trutius dec., G. de Bever sr., A. Av. a Twickeloe, E. a Marca, G. Borchardi, G. Trutius, H. Benoet et G. Rovenius capitulares.

Reininck, Beerninck et Lindeman rogarunt ut capitulum consentiret in quoddam novale duorum et amplius scepl. ad praedium Rorinck designatum. Dⁿⁱ dec. et cap. responderunt se illud ne quaquam posse tolerare propter magnum praedii sui praedudicium, nisi infra justum praetium sibi relinquatur. Hinc dicti rustici cum Rorinck et Wesselinck idem novale capitulo addixerunt 32 daleris, ea conditione ut adhuc bona parte ampliaretur. Dⁿⁱ responderunt se visuros.

11 Mart. Cap. rep. et fec. r. n. et d. dⁿⁱ d.d. J. Trutius dec., B. Dunius, G. Trutius et G. Rovenius capitulares.

Convenit inter Duijvendal et Caverick, ut dictus Duijvendal perpetuam habeat viam, over het einde van Caverickx Eschkamp te varen en te drijven, novem daleris.

4 April. Cap. rep. et fec. r. n. et d. dⁿⁱ d.d. J. Trutius dec., G. de Bever sr., A. Av. a Twickeloe et E. a Marca.

Comparuit Theodorus de Daventria receptor praepositurae, petitque ut capitulum assisteret in devisione fructuum praepositurae cum Joanne Pott tanquam receptore Jsselmuidens sibi per satrapam Twentiae demandata. Dec. et capitulum responderunt ut alios assumeret, faceretque divisionem salvis expensis, se interesse non posse, ne J. Pott tanquam receptorem tali actu approbarent.

15 Aprilis. Rep. et fec. cap. r. n. et d. dⁿⁱ d.d. J. Trutius dec., G. de Bever sr., G. Borchardi, G. Trutius, L. Brunsius, H. Benoet et G. Rovenius capitulares, qui adversus magistratum civitatis Aldenzaliensis ita sunt protestati.

Diewijle die heeren borgermeesteren het koorn van de heeren van 't capittel van de moele henwech halen, weigerende t'selve te maelen, ende te restituereen mit meinunge dat die geestelijke so wel als die werltlijken die lasten van 't gemael an haer selven erleggen, so sijn deken en capittel van 't selve protesteerende als oick indien iemand gedrongen eenige betalinge werde doen, dat sy sulx in geen consequentie noch prejudicie van haer vrijheijt willen getrokken hebben, addeerende wanneer die heeren van 't capittel die aermen (in wiens faveur die heeren borgermeesteren deze exactie voernemen) dagelycx niet meer te hulpe quaemen als uit erlegginge van dese last, dat ze ongelijk meer vercort solden worden. Tradita est antem haec protestatio per me pleno magistratui.

18 Aprilis. Frederico Metelen permissum est in studiis Coloniae manere usque ad revocationem.

19 Aprilis. Accessit rev. dom J. Trutius decanus, rev. domino G. de Bever et me assumptis dictum magistratum et totam communitatem in curia aggregatos a quibus quum intellexisset decretum esse ut tam ecclesiastici quam laici generalium mediorum onera de molitio consitione et pecoribus solverent, protestatus est de vi et injuria.

Mihi quoque de voluntate decani et senioris in curiam redeunti, et in omnem eventum proponenti an voluntarium subsidium juxta discretionem capituli pro medio hoc anno vellent acceptare, magistratus et communitas responderunt negative, cupientes primum cognoscere quantum illud esset.

22 Aprilis. Cap. rep. et fec. r. n. et d. dⁿⁱ d.d. J. Trutius dec., G. d. Bever Sr., A. Av. a Twickeloe, E. a Marca, G. Borchardi, H. Benoet et G. Rovenius capitulares.

Computarunt decanus et capitulum personas ecclesiasticas cum domesticis et invenerunt eas esse vigesimam vel trigesimam partem civium existentium vel 1500 vel 2000 numero atqua ita a se non posse exigi nisi 15 vel 20 flor. quia civitas jura generalia 600 flor. redemisset. Jussi sunt omnes nihil solvere civitati, sed frumentum per alios ad molam mittere adjuncta pecunia.

28 Aprilis. Rep. et fec. cap. r. n. et d. dⁿⁱ d.d. G. de Bever sr., B. ab Heijden, A. Av a Twickeloe, E. a Marca, B. Dunius, G. Borchardi, L. Brunsius, H. Benoet et G. Rovenius capitulares, qui literis consulum civitatis Daventriensis contrariis Rhijnbercensibus de ecclesia

nostra responderunt, prout in conceptu in Archivo capituli reservato.

Eodem die post prandium allatae sunt literae a domino satrapa Jttersum ad capitulum datae, exercitium nostrae religionis striete prohibentes, quibus similiter est responsum ut in projecto quod est in Archivo poterit videri.

13 Maj. Capitulum rep. et fec. rev. n. et d. dⁿⁱ d.d. J. Trutius dec., E. a Marca, B. Dunius, G. Borchardi et H. Benoet capitulares.

Beernt Lambert Jurrien Herman ende Berndt Sammelant broders hebben jaerlijcx vuijt het erve Wigger twee daler (sijnde die hoeftsumme daeraff 34 dal.) buirrente, daerentegen comt het capittel vuijt het erve Coopshoff (erve der gebroders) ses dal. 24 st. oick buirrente, van welke twee dal. Bernt Sammelant sijn quota toe weten van hoeftsumme ende pension volcomentliijk betaelt, ende wettelijck doot gerekent is, gelijck dieselve op huden alhier praesent sijnde opentliijk heeft bekent.

4 Jul. Rep. et fec. cap. r. n. et d. dⁿⁱ d.d. J. Trutius dec., G. de Bever sr., M. ab Elzeborn, B. Dunius et G. Trutius capitulares.

Vocati sunt reliqui domini et vicarii et est iis indicatum mandatum esse a satrapa ut registra sibi intra octiduum traderentur, et ne ulterius ullas decimas elocarent, elocatas irritari, quaestorem generalem secum praesentibus duobus e capitulo deputatis eas elocaturum. Unde moniti sunt vicarii in omnem eventum registra sua conficere, si forte et illa exigenterentur.

23 Jul. Rep. et fec. cap. r. n. et d. dⁿⁱ d.d. J. Trutius dec.,
G. de Bever sr., M. ab Elzeborn, B. ab Heijden, A.
Av. a Twickeloe, E. a Marca, B. Dunius, G. Trutius,
L. Brunsius, H. Benoet et G. Rovenius capitulares.
Est decretum ut Turnus et vigilia S. Jacobi renovetur
et celebretur secundum stylum antiquum.

In vigilia d. Jacobi. Rep. et fec. cap. r. n. et d. dⁿⁱ J. Trutius decanus,
G. de Bever sr., M. ab Elzeborn, B. ab Heijden, A.
Av. a Twickeloe, E. a Marca, L. Brunsius, H. Be-
noet et G. Rovenius. Domini Borchardi en G. Trutius
sunt excusati. Decretum est jejunia et festa celebranda
juxta antiquum stylum pro utilitate publica, sub be-
neplacito tamen reverendissimi. Exhortatus est rev.
dom. decanus confratres suos ut sedulo fungerentur
suo officio, et decimam respicerent septimanam, ne
fundatores frustrentur, at ut illis debitam rependant
vicem.

Comparuit rev. dom. J. de Daventria petens ad
capitulum et jura capitularia admitti. Decanus et
cap. petitioni annuentes praemisum d. Joannem ad-
miserunt.

Comparuit quoque rev. et eruditus dominus Ant. de
Bever petens similiter in capitulum et jura capitularia
admitti nisi aliud alias sit constitutum et ut sibi et
successoribus fiat quem admodum antecessoribus fuit
factum, quandoquidem utrumque annum fabricae ab-
solvisset.

Decanus et cap. propositione diligenter examinata
petita negaverunt, quia aliter anno 29 fuit conclusum,
referentes se ad statuta eo quod duo anni divisionis

cum fabrica non constituent annum sexto decimalem
quod debet primum expleri tanquam tertius.

Jdem rev. dom. Ant. de Bever petiit sibi assignari
decimam Havertans et quasdam alias licet vilissimas,
ut eas posset excutere, stramine et palca colono relictis.
Decanus et cap. responderunt, ut juniores inter se
agant, si convenire inter se possint, sibi placere.

Postremo renovatus et approbatus infrascriptus est
Turnus.

